

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

سازمان تخصصی سلامت ایران

دبيرخانه تدوين و بازنگري بسته بيمه پايه خدمات

شناسنامه و استاندارد خريد راهبردي بيمه اي

اكوکارديوگرافی از راه مری

تدوين کنندگان:

دفتر ارزیابی فن آوري، تدوین استاندارد و تعریفه سلامت

با همکاري:

سازمان بيمه قاميں اجتماعي، کميته امداد امام خميني (ره)، نیروهای مسلح و بيمه سلامت
ايران

مهر ۱۳۹۷

بسمه تعالی

مقدمه:

اکوکاردیوگرافی مری نوعی تصویر برداری اولتراسونیک است که در آن پروپ اکوکاردیوگرافی از راه مری در پشت قلب فرار گرفته و تصویر بسیار خوبی بویژه از قسمتهای خلفی قلب و عروق بزرگ و آورت نزولی ایجاد می نماید و به منظور تشخیص در بسیاری بیماریها یا گایدلینگ حین پروسیجر های ایتوونشن یا جراحی قلب استفاده می شود.

الف) عنوان دقیق خدمت مورد بررسی (فارسی و لاتین) به همراه کد ملی:

خدمت	کد ملی	خدمت	کد ملی
(TEE) Transesophageal Echocardiography	۹۰۰۷۹۰	اکوکاردیوگرافی از طریق مری در بیماران عادی به همراه تفسیر و گزارش	۹۳۳۱۸
Congenital TEE	۹۰۰۷۹۵	اکو کاردیوگرافی از طریق مری در بیماران مادرزادی به همراه تفسیر و گزارش	۹۳۳۱۴
Intra Operative Transesophageal Echocardiography	+ ۹۰۰۷۳۵	اکوکاردیوگرافی مری حین پروسیجر دیگر	۹۳۳۱۳
(TOE) Transoesophagheal Echocardiography	۹۰۰۷۹۰	اکوکاردیوگرافی از طریق مری در بیماران عادی به همراه تفسیر و گزارش	۹۳۳۱۲

ب) تعریف و تشریح خدمت مورد بررسی :

اکوکاردیوگرافی از راه مری، مدلایته ای نیمه تهاجمی و بسیار مهم در تصویربرداری قلب و عروق است. مجاورت مری با قسمت عمده قلب و عروق بزرگ، مری را به یک window اولتراسونیک عالی تبدیل کرده بطوریکه در برخی بیماران ، اطلاعات اضافه و دقیقتری در مقایسه با اکوی ترانس توراسیک می دهد. عملاً بافت کمی بین پروپ و قلب قرار دارد که بخواهد روی کیفیت تصویر اثر بگذارد. با توجه به مجاورت پروپ با قلب نیازی به اشعه با Penetration بالا نیست.

بر این اساس در اکوی مری، از پروپ با فرکانس بالا (معمولًا 5-7.5 MHZ) استفاده می شود تا تصویری با رزولوشن فضایی بالاتر بدست آید. همان تکنولوژی های مورد استفاده در اکوی ترانس توراسیک (مانند Color Doppler, Two dimensional, Three Dimensional, Tissue Doppler, Spectral Doppler) در اکوی مری هم قابل استفاده است. اکوی مری در اقدامات مداخله ای غیر کرونری پر کوتانه جایگاه ویژه و رو به رشدی در تصویربرداری پیدا کرده است.

ت) موارد ضروری انجام مداخله تشخیصی (اندیکاسیون ها)

1. ارزیابی ساختمان و عملکرد عروق بزرگ در شرایطی که یافته ها در تصمیم گیری بیمار تأثیر گذار است و اکوی ترانس توراسیک غیر تشخیصی است یا در کل بدلیلی (مانند باز بودن مدیاستن) انجام نمی شود.

۲. ارزیابی بیماریهای دریچه ای Native شامل تنگی ها و یا نارسایی های دریچه میترال، آئورت، پولمونر و تری کوسپید اعم از بیماریهای مادرزادی یا اکتسابی، فانکشنال یا استراکچرال، بررسی مکانیسم بیماری، عوارض، قابلیت مداخله و یا جراحی وغیره.
۳. ارزیابی های بیماریهای آئورت شامل آنوریسم، دیسکشن وغیره.
۴. ارزیابی اندوکاردیت دریچه ای Native یا پروستیک، آبسه ها، پسودوآنوریسم ها، وزتاسیون وغیره.
۵. ارزیابی بیماریهای دریچه های پروستیک شامل مalfانکشن، پاراولولر، لخته و سایر عوارض در کلیه دریچه های میترال، آئورت، تری کوسپید و پولمونر.
۶. ارزیابی اختلالات در ساختمانهایی که در Far-Field (قسمت پوستریور قلب) قرار می گیرند مانند: گوشک دهلیز چپ، وریدهای پولمونر، آئورت نزولی وغیره.
۷. ارزیابی بیماران با آسیب و ترومای قفسه سینه مشکوک به آسیب قلب ، پریکارد و عروق بزرگ باشد.
۸. ارزیابی بیماران زیر ونتیلاتور که بیماری قلبی دارند یا مشکوک به وجود آن هستند.
۹. ارزیابی بیماران با جثه خاص که مانع تصویربرداری اکوی ترانس توراسیک می شود یا که نمی توانند در وضعیت خوابیده به پهلو دراز بکشند.
۱۰. ارزیابی تومورهای قلب (اعم از تومورهای اولیه و متاستاتیک) در مواردی از Molignancy ها که شک به extension قلبی وجود دارد هیپرنفروما، لیومیوماتوز رحم وغیره.
۱۱. کلیه کسانی که دارای device ، Port، Permcath وغیره و بررسی توده ای برروی این device ها یا بررسی دقیق محل آنها مدنظر است.
۱۲. در تمام مواردی که بیمار کاندید کاردیوورژن در آریتمی های فوق بطنی است یا مواردی از ablation که پروسیجر روی دهلیزها انجام می شود یا در برخی موارد مشکوک به وجود لخته بطنی ، برای دیدن لخته در گوشک دهلیزها و خود دهلیز اکوی مری قبل از پروسیجر لازم است.
۱۳. در تمام بیماران با آمبولی ستترال یا پریفرال.
۱۴. بیماران unstable آمبولی ریه که امکان انجام روشهای دیگر مانند سی تی آنژیو را ندارند یا بیماران Stable که در مرکز بدون امکانات CT آنژیو هستند یا در موارد شک به Emboli in Transit یا در مواردی که شک به PFO مهم وجود دارد.
۱۵. در تمام موارد بیماریهای پریکارد که بررسی TTE امکانپذیر نمی باشد.
۱۶. در تمام موارد مشکوک به وجود کیست یا توده در داخل قلب یا اطراف قلب.
۱۷. بیماران با شک به بیماری مادرزادی که TTE ، nondiagnostic بوده است.
۱۸. در بیمارانی که Assisted LV device شامل ECMO و سایر موارد دارند و نیاز به بررسی عملکرد یا عوارض آن وجود دارد.
۱۹. بیماران پس از پیوند ریه (در موارد لزوم بررسی آناستومور وریدهای پولمونر) و نیز در موارد پیوند قلب که اطلاعات TTE کافی نمی باشد.

۲۰. بررسی بافل های داخل یا خارج قلبی در بیماران مادرزادی.
۲۱. بررسی بیماریهای آئورت و میترال در بیماری مارفان.
۲۲. بررسی شانت های داخل و خارج قلبی شامل AVSD، PDA، VSD، ASD وغیره (شانت های جراحی).
۲۳. بررسی کوارکتاسیون.
۲۴. بررسی بیماران سیانو تیک.
۲۵. بررسی همه بیماران Congenital و / یا دریچه ای که قرار است تحت جراحی قلبی یا ایترونشن قلبی قرار بگیرند.
۲۶. بررسی تنگی های ساب والولر یا سوپراوالولر آئورت و پولمونر.
۲۷. بررسی انواع فیستول ها، آنوریسم ها، پسودوآنوریسم ها.
۲۸. بررسی انواع کاردیومیوپاتی بویژه نوع هیپرتروفیک و نیز دیلاته و رستریکتیو وغیره.
۲۹. بررسی بیماران با فشار پولمونری (PAH) افزایش یافته.
۳۰. بررسی آئورت در بیمارانی که دچار Peripheral arterial disease هستند.
۳۱. بیماران ایسکمی قلبی که دچار عوارضی مانند اختلال همودینامیک ، MR، VSD، پسودوآنوریسم وغیره شده اند.
۳۲. بررسی قلب در تمام بیمارانی که Critically ill هستند یا در موارد اختلال همودینامیک با علت نامشخص که TTE کافی نبوده باشد.
۳۳. بیماران با Poor Echo window در اکوی TTE که پیش بینی می شود اطلاعات اکوی مری در تصمیم گیری موثر است.
۳۴. بیمارانی با مدیاستن باز که نیاز به اکو دارند.

*موارد ضروری: در تمام موارد به استثنای مواردی که فرم قفسه سینه یا باز بودن قفسه سینه اجازه اکوی ترانس توراسیک را نمی دهد ، قبل از انجام اکوی مری انجام TTE یا TDI ضروری است.

ج) توائر ارائه خدمت (تعداد دفعات مورد نیاز و فوائل انجام)

انجام اکوی مری یک بار برای تشخیص قطعی در موارد فوق ضرورت دارد اما پس از آن توائر خاصی وجود ندارد ممکن است نیاز به بررسی مجدد نباشد یا برای فالوآپ بسته به درخواست پزشک معالج تکرار نیاز باشد.

عنوان مثال در شک به اندوکاردیت حتی اگر TEE بار اول منفی باشد تکرار ۷-۱۰ روز بعد نیاز است یا بیماری که دارای لخته در قلب بوده و روی درمان آنتی کوآگولان قرار گرفته ۴ هفته بعد نیاز به تکرار دارد. بیمار اندوکاردیت بسته به نظر پزشک معالج به توائر نیاز به تکرار خواهد داشت. اساساً تکرار بر اساس نظر پزشک معالج و طبق درخواست ایشان خواهد بود.

- ممکن است بیمار در یک روز اکوی مری شده پس از آن با توجه به تشخیص به عنوان مثال یک تومور ریه یا تنگی میترال و لخته وغیره به اتاق عمل منتقل شود و مجدداً در اتاق عمل تحت اکوی مری در همان روز قرار بگیرد.

- در برخی موارد مانند بررسی دریچه میترال، گوشک، بررسی آئورت، تری کوسپید ASD ، شانت های دیگر وغیره و نیز در موارد اکوی مری قبل از ایترونشن ممکن است اکوی مری بصورت 3D انجام شود.

اندیکاسیون اکوی مری در اتاق عمل :

- اکوی مری در تمامی موارد جراحی قلب باز می شود.

-۲ در برخی موارد CABG مانند: High risk CABG ، مواردی که نیاز به device کمکی مانند IABP باشد، موارد همراه با نارسایی میترال ، بیماریهای آئورت ، اختلالات همودینامیک ، بروز عوارض.

-۳ در بیماران در اتاق عمل که از پمپ OFF نمی شوند.

-۴ در جراحیهای پیوند قلب (ممکن است هم برای دهنده و هم گیرنده لازم باشد).

-۵ جراحی غیر قلبی در مواردی که بیمار پاتولوژی قلب دارد یا شک به آن وجود دارد و بر روی پیش آگهی بیمار تأثیرگذار است مانند جراحی عروق بزرگ، جراحی ستون فقرات و جراحیهای که احتمال اختلال همودینامیک دارند.

اندیکاسیون گایدینگ مداخلات قلبی:

-۱ در تمام مداخلات قلبی Catheter – based غیر کرونری مانند بالون والولوپلاستی ، بستن گوشک، بستن VSD ، ترانس کاتتر پروسیجرال دریچه‌ای مانند TAVI ، پاراوالولریک، میترالکلیپ، ASD

-۲ گایدینگ سپتوستومی

-۳ گایدینگ پروسیجرهای الکتروفیزیولوژی پیچیده مانند 3D Map Guided Ablation

• در تمام موارد اکوی داخل اتاق عمل و کت لب در صورت در دسترس بودن اکوی سه بعدی در مرکز این نوع اکو بصورت 3D انجام می‌شود.

• مجدداً متذکر می‌گردد در شرایط خاص ممکن است در یک روز اکوی مری مجدد انجام شود یا با فاصله بسیار نزدیک در روزهای متوالی تکرار شود. بعنوان مثال بیمار در اتاق عمل اکوی مری شده است و شب در ICU دچار اختلال همودینامیک شده و نیاز به اکوی مری دارد.

(د) افراد صاحب صلاحیت جهت تجویز (Order) خدمت مربوطه و استاندارد تجویز:

۱. متخصص قلب و عروق شامل کلیه رشته‌های فلوشیپ یا جنرال

۲. فوق تخصص جراحی قلب

۳. فوق تخصص قلب کودکان

۴. فوق تخصص جراحی عروق

۵. متخصص نورولوژی

۶. متخصص بیماریهای عفونی

۷. متخصص داخلی و کلیه فوق تخصص های مربوطه

۸. متخصصین مسئول ICU (فوق تخصص ICU، متخصص بیهوشی، فلوشیپ بیهوشی قلب).

۹. فوق تخصص جراحی پیوند کبد، ریه

(ه) ارائه کننده اصلی صاحب صلاحیت جهت ارائه خدمت مربوطه:

۱- فلوشیپ اکوکاردیوگرافی

۲- فلوشیپ بیهوشی قلب که پس از اتمام یا در حین دوره بیهوشی قلب، دوره اکوکاردیوگرافی را در مرکز آموزشی اکوکاردیوگرافی گذارنده باشد؛ یعنی انجام ۱۵۰ مورد اکوی مری با امضای مسئول بخش اکوکاردیوگرافی مرکز را منحصراً

جهت انجام اکوی مری حین عمل را داشته باشد. مجدداً تصریح می‌گردد انجام اکوی مری تشخیصی، اکوی مری حین پروسیجر یا فالوآپ در حیطه کاری ایشان نمی‌گنجد.

۳- فلوشیپ بیماریهای مادرزادی قلب که در Logbook دوره تحصیل انجام ۱۵۰ مورد اکوی مری در دوران تحصیل ثبت کرده است و یک مرکز تربیت فلوشیپ اکوکاردیوگرافی این Certificate را دارا می‌باشد می‌تواند اکوی مری بیماریهای مادرزادی ساده شامل ASD ، PDA ، VSD و امثال آنها را انجام دهد.

(و) عنوان و سطح تخصص های مورد نیاز (استاندارد) برای سایر اعضای تیم ارائه کننده خدمت:

ردیف	عنوان تخصص	تعداد موردنیاز به طور استاندارد به ازای ارائه هر خدمت	میزان تحصیلات مورد نیاز	سابقه کار و یا دوره آموزشی مصوب در صورت لزوم	نقش در فرایند ارائه خدمت
۱	بیهوشی	یک مورد	تکنیسین یا متخصص بیهوشی	اصول معمول در ارتباط با Sedation یا بیهوشی کامل بیمار با در نظر داشتن احتیاطهای لازم بسته به مورد (ارزیابی شرایط طبی بیمار و در نظر گرفتن آن در موقع انتخاب داروی سداتیو یا تعیین دوز تجویزی، تعییه پروب مری در بیمار انتبه و...)	بر حسب ضرورت
۲	پرستار	یک مورد	کارشناس پرستاری	سابقه کار در واحدهای مرتبط باورژانسهای قلب (ترجیحاً بخش مراقبتها ویژه)، آشنا به گرفتن و تفسیر ECG واریتمی ها، تجربه در زمینه اقدامات و اصول احیای قلب و عروق.	*در پایین جدول
۳	کمک بهیار	یک مورد	...	کمک به پرستار جهت آماده کردن بیمار و وسایل مورد نیاز برای انجام اکو، شست و شوی پروب	در صورت نیاز
۴	منشی	یک مورد	آشنا به تایپ فارسی و انگلیسی و لغات رایج پزشکی	جهت تایپ گزارشات	....

* نقش بیهوشی در ارایه خدمت:

در مواردیکه ضرورت انجام اکوی مری وجود دارد ولی بیمار همکاری مناسب ندارد یا در کل ، ضرورت تجویز ترکیباتی مانند Propofol برای Sedation وجود دارد نیاز به حضور همکار بیهوشی دهنده می‌باشد. لازم به ذکر است در برخی از پروسیجرهای ایترونشنال طولانی مانند MitraClip باید از آنستزی جنرال و انتوباسیون نای استفاده کرد. لذا برای ارائه خدمات موثر، نیاز به دسترسی و ارتباط و همکاری مستمر با گروه بیهوشی می‌باشد و فرایند مربوطه باید به طور کامل برای آن واحد تعریف شود.

* نقش پرستاری در ارایه خدمت:

۱. گفتگو با بیمار و ثبت هویت ایشان ، همکاری دراخذ رضایت به انجام اکوی داخل مری از بیمار.
۲. آماده کردن بیمار برای انجام اکوی مری (گرفتن IV line) اندازه گیری فشار خون به طور پایه و کنترل آن هر ۱۵-۵ دقیقه ، کنترل درصد اشباع اکسیژن شریانی بطور پایه ، تجویز بی حس کننده های موضعی و Sedation وریدی

۳. در طول تست ، پشت بیمار یا سر تخت بایستد، به بیمار اطمینان دهد ، سر بیمار را نگه داشته محافظ دهانی را کنترل کند که از بین دندان ها جابجا نشود.

۴. اعلام هرگونه تغییر در وضعیت همودینامیک یا درصد اشباع اکسیژن شریانی به پزشک

۵. کنترل ترشحات دهان و انجام ساکشن در صورت نیاز

۶. کنترل عالیم حیاتی بیمار بعد از انجام اکوی مری تا زمان بر طرف شدن کامل Sedation

(ز) استانداردهای فضای فیزیکی و مکان ارائه خدمت:

۱) ۱۲ متر مربع به ازای هر Unit اکوکاردیوگرافی مری که البته شامل فضای شستشوی پروب نمیباشد و این فضا به مساحت حداقل ۲ متر مربع باید در کنار آن باشد.

گنجایش برای تخت بیمار، دستگاه اکوکاردیوگرافی، مونیتور، فضای مورد نیاز برای حضور پرسنل، دستگاه ساکشن، منبع اکسیژن، ترالی اورژانس (حاوی لوله تراشه، لارنکوسکوپ و داروهای مورد نیاز در اقدامات احیای قلبی عروقی و DC Shock) و نیز فضای مناسب برای شست و شو و ضدعفونی پروب وجود داشته باشد.

۲) مکان ارائه خدمت

* در درجه اول بیمارستان های تخصصی

* درمانگاه های تخصصی و کلینیک ویژه دانشگاه ها که دارای امکانات احیا و CPR باشند.

(ح) تجهیزات پزشکی سرمایه ای به ازای هر خدمت:

ردیف	عنوان تجهیزات	تعداد
۱	دستگاه اکوکاردیوگرافی پیشرفته مجهر به پروب اکوی ترانس توراسیک و مری	یک دستگاه
۲	پالس اکسی متر	حداقل یک دستگاه
۳	تخت ریکاوری	حداقل یک دستگاه
۴	تخت اکوی مری	حداقل یک دستگاه
۵	ترالی اورژانس	یک واحد
۶	دستگاه ساکشن	یک واحد
۷	دستگاه الکتروشوک	یک دستگاه
۸	تجهیزات شستشوی پروب	حداقل یک واحد
۹	اکسیژن سانترال (۱ کپسول)	حداقل یک واحد

(ط) داروها، مواد و لوازم مصرفی پزشکی جهت ارائه هر خدمت:

ردیف	اقلام مصرفی مورد نیاز	میزان مصرف (تعداد یا نسبت)
۱	ژل لیدوکائین کلرهگزیدین	gel,topical 2% ,12.5gr
۲	اسپری لیدوکائین	Topical, aerosol 10mg/dose

5mg/ml	میدازولام	۳
10mg/2ml	دیازپام	۴
10mg/ml	متیلن بلو	۵
Inj 50mg/ml	پتیدین	۶
Inj 0.5mg/ml	فلومازنیل	۷
Inj. 10mg/ml	پروپوفل	۸
Inj 0.4mg/ml	نالوکسان	۹
Inj 0.5mg/10cc	فتانیل	۱۰
100mg	هیدروکورتیزون وریدی	۱۱
یک ویال	اسپری سالبوتامول	۱۲
یک ویال 10mg	متوکلوپرامید وریدی	۱۳
یک ویال 4mg	اندانترون وریدی	۱۴
دو جفت برای هر بیمار	دستکش	۱۵
یک عدد برای هر بیمار	روکش تخت	۱۶
یک عدد برای هر بیمار	شان	۱۷
یک عدد برای هر بیمار	گان یک بار مصرف	۱۸
یک عدد	کاور پروب اکوی مری • به ویژه در بیماران High risk مبتلا به هپاتیت، بیماریهای ویروسی مزمن، و غیره IV drug abase	۱۹
یک عدد برای هر بیمار	کلاه مخصوص بیمار	۲۰
۱۰ بیمار	فیلم سونوگرافی	۲۱
دو عدد برای هر بیمار	سرنگ 5 و 10cc	۲۲
یک عدد برای هر بیمار	سه راهی	۲۳
یک عدد برای هر بیمار	آنژبیوتک	۲۴
یک عدد برای هر بیمار	محلولهای شستشوی پروب	۲۵
یک عدد برای هر بیمار	بایت گارد	۲۶

ظ) اقدامات پاراکلینیکی، تصویربرداری و دارویی مورد نیاز قبل از ارائه خدمت:

۱- حتماً قبل از انجام TEE به جز مواردی که مدیاستن باز است یا ترومای شدید سینه وجود داشته است یا اکوی مری در اتفاق عمل در حال انجام است و سایر مواردی که امکان انجام بعلت poor window در تمام window ها وجود دارد ، لازم است بیماران دارای یک ترانس توراسیک یا TDI باشند.

۲- در صورت مصرف وارفارین انجام آزمایش INR قبل از اکوی مری لازم است.

۳- در تمام بیماران بسته انجام ازمایش الکتروولیت ها، CBC، INR، PT و PTT قبل از اکوی مری لازم است.

۴- در بیماران سرپایی که شک به دیاتزهای خونریزی دهنده وجود دارد انجام PTT و پلاکت لازم است.

۵- در تمام موارد بیماران **highrisk** (خالکوبی، معتمدان تزریقی و ...) بررسی آنتی زنها مانند HCV، HIV، HBS لازم است.

۶- چنانچه بیمار ECG، هولتر یا تصویر برداری دیگری دارد بهتر است به همراه خود داشته باشد اما انجام آن ضروری نمی باشد.

۷- اقدام دارویی خاصی نیاز نمی باشد گاهی اگر INR بالا باشد ممکن است نیاز به کاهش دوز یا قطع موقت باشد.

۸- قبل از انجام TEE در حال آماده سازی بیمار نیاز به استفاده از اسپری های لوکال بیحسی یا سداتیوهای وریدی مانند میدازولام و غیره می باشد.

۹) استانداردهای گزارش:

گزارش اکوی مری بیشتر بصورت کیفی است و در آن گاهی اندازه گیری های کمی صورت می پذیرد. گزارش اکوی TTE یا TDI شامل تمام اندازه گیری های ضروری خواهد بود. در اکوی مری وضعیت سایز و عملکرد LV، گوشک دهلیز چپ، هر چهار دریچه قلب، آئورت صعودی و نزولی، PV ها، سیتوم بین دهلیزی بصورت کیفی گزارش می شود. گاه سرعت حرکت خون در گوشک دهلیز چپ یا وریدهای پولمونر بصورت کمی قید می گردد یا سایز تومور یا توده های داخل قلب یا اندازه سطح دریچه ها به صورت کمی قید می گردد.

* در برخی موارد بیمار خودش پروب را بصورت زودرس خارج می کند یا پزشک با توجه به شرایط بیمار مجبور به خاتمه زودرس مطالعه می باشد که در این موارد اکوی مری فقط problem oriented گزارش می شود.

۱۰) شواهد علمی در خصوص کنترالندیکاسیون های دقیق خدمت:

• موارد منع مطلق

۱- عدم رضایت بیمار

۲- اختلالات بلع شامل دیسفافژی که بررسی نشده است.

۳- پارگی احتشاء داخلی شکم

۴- تنگی مری

۵- تومور مری

۶- پروفراسیون یا لاسراسیون مری

۷- دیورتیکول مری

۸- خونریزی فعال از قسمت فوقانی گوارش

۹- آنوریسم آئورت با اثر فشاری بر روی مری

• موارد منع نسبی

۱- سابقه رادیاسیون به گردن یا مدیاستن

- سابقه جراحی بروی دستگاه گوارش فوقانی
- خونریزی اخیر از قسمت فوقانی گوارش
- مری Barret
- سابقه دیسفارژی
- محدودیت در حرکت گردن (آرتربیت شدید گردن، اختلالات ها، مفصل Atlanto-axial)
- هرنی هیاتال علامت دار
- واریس مری
- ترمبوستیوپنی اختلالات انعقادی پلاکت $< 50/000$
- افزایش غیر تراپوتیک INR ، PTT ($INR > 4$)

در موارد اختلالات دندانی (لق بودن دندان ها) یا دیسفارژی پس از مشورت با دندانپزشک یا متخصص گوارش اکوی مری می تواند انجام شود.

(ل) مدت زمان ارائه هر واحد خدمت:

اقدامات مربوط به پس از ارائه خدمت و برخی از موارد قبل از ارائه خدمت می تواند توسط پرستار انجام شود و در صورت لزوم پزشک در بالین خواهد بود.

قبل از ارائه خدمت : ۱۰-۱۵ دقیقه

حين خدمت: به طور متوسط ۲۰-۳۰ دقیقه.

* در مواردیکه این خدمت برای گاید اقدامات ایترونشنال استفاده می شود، مدت زمان اکو متناسب با طول مدت Procedure خواهد بود.

بعد از ارائه خدمت: نیمساعت تا ۴۵ دقیقه در ریکاوری و تهیه گزارش

(ف) موارد ضروری جهت آموزش به بیمار :

برگه رضایت آگاهانه که شامل توضیحات راجب انجام مزایا و عوارض اکوی مری باشد. در صورت امکان تهیه پمپلت آموزش یا CD

منابع:

- ۱- اکوکاردیوگرافی از راه مری به سفارش : اداره استاندارد سازی و تدوین راهنمایی های بالینی دفتر ارزیابی فناوری، استاندارد سازی و تعریف سلامت ، ۱۳۹۴
- 2- Brunwald's Text book of Heart Disease 2015
- 3- ASE Guidelines for performing a Comprehensive Transesophageal Echocardiography Examintation, 2013
- 4- European Recommendations For Tranesophageal Echocardiography: Update 2010
- 5- Transesophageal Echocardiography Indications , Complications and normal Views Uptodate
- 6- Catherine Otto.The practice of clinical echocardiography,4th Edition.Imprint: Elsevier Saunders.May 2012.

- 7- Paul Leenon, Daniel Augustin, Andrew R.J.Mitchell, Herald Becher. Echocardiography. Oxford University Press. Second Edition. 2012.
- 8- ACCF/ASE/AHA/ASNC/HFSA/HRS/SCAI/SCCM/SCCT/SCMR 2011 Appropriate Use Criteria for Echocardiography. A report of the American college of cardiology foundation appropriate use criteria task force, American society of echocardiography, American heart association, American society of nuclear cardiology, Heart failure society of America, Heart rhythm society, Society for cardiovascular angiography and interventions, Society of critical care medicine, Society of cardiovascular tomography, Society for cardiovascular magnetic resonance American college of chest physicians. J Am Soc Echocardiogr. 2011;24:229-67.

۹- کوریکولوم آموزشی دوره فلوشیپ اکوکاردیوگرافی

- تاریخ اعتبار این راهنمای زمان ابلاغ به مدت ۲ سال می باشد و بعد از اتمام مهلت زمانی مبایست ویرایش صورت پذیرد.

بسمه تعالیٰ

فرم تدوین راهنمای تجویز

مدت زمان ارائه	توان خدمتی (تعداد دفعات و فواصل انجام)	محل ارائه خدمت	شرط تحویز		ارائه کنندگان اصلی صاحب صلاحیت	افراد صاحب صلاحیت جهت تحویز	کاربرد خدمت	کد RVU	عنوان استاندارد
			کنترال اندیکاسیون	اندیکاسیون					
بطور متوسط ۴۰ دقیقه	انجام اکوی مری یک بار برای تشخیص قطعی در اندیکاسیون ها ضرورت دارد اما پس از آن تواتر خاصی وجود ندارد ممکن است نیاز به بررسی مجدد نباشد یا برای فال‌آپ بسته به درخواست پزشک معالج تکرار نیاز باشد. در شک به اندوکاردیت حتی اکر TEE با اول منفی باشد تکرار ۱-۷ روز بعد نیاز است یا بیماری که دارای لخته در قلب بوده و روی درمان آنتی کوآگولان قرار گرفته ۴ هفته بعد نیاز به تکرار دارد. بیمار اندوکاردیت	۱. در درجه اول بیمارستانهای تخصصی ۲. درمانگاه تخصصی و کلینیک ویژه دانشگاه ها که دارای امکانات CPR احیا و باشند.	<ul style="list-style-type: none"> • موارد منع مطلق - عدم رضایت بیمار - اختلالات بلع شامل دیسفارژی که بررسی نشده است. - پارگی احساء داخلی شکم - تنگی مری - تومور مری - پروفراسیون یا لاسراسیون مری - دیورتیکول مری - خونریزی فعال از قسمت فوقانی گوارش - آنوریسم آثورت با اثر فشاری بر روی مری • موارد منع نسبی 	<p>* ارزیابی ساختمان و عملکرد عروق بزرگ در شرایطی که یافته ها در تصمیم گیری بیمار تأثیر گذار است و اکوی ترانس توراسیک غیر تشخیصی است یا در کل بدیلی (مانند باز بودن مدیاستن) انجام نمی شود.</p> <p>* ارزیابی بیماریهای دریچه ای Native شامل تنگی ها و یا نارسایی های دریچه میترال، آنورت، پولمونر و تری کوسپید اعم از بیماریهای مادرزادی یا اکتسابی، فانکشنال یا استراکچرال، بررسی مکانیسم بیماری، عوارض، قابلیت مداخله و یا جراحی وغیره.</p> <p>* ارزیابی های بیماریهای آثورت شامل آنوریسم، دیسکشن وغیره.</p> <p>* ارزیابی اندوکاردیت دریچه ای Native یا پروستیک، آسسه ها، پسودو آنوریسم ها، وزراسیون وغیره.</p> <p>* ارزیابی بیماریهای دریچه های پروستیک شامل مalfانکشن، پاراولولر، لخته و سایر عوارض در کلیه دریچه های میترال، آثورت، تری کوسپید و پولمونر.</p> <p>* ارزیابی اختلالات در ساختمانهایی که در Far-Field (قسمت پوستریور قلب) قرار می گیرند مانند: گوشک دهلیز چپ، وریدهای پولمونر، آثورت نزولی وغیره.</p> <p>* ارزیابی بیماران با آسیب و ترومای قفسه سینه مشکوک به آسیب قلب، پریکارد و عروق بزرگ باشد.</p> <p>* ارزیابی بیماران با جثه خاص که مانع تصویربرداری اکوی ترانس توراسیک می شودیا که</p>	<p>۱. فلوشیپ اکوکاردیوگرافی</p> <p>۲. فلوشیپ بیهوشی قلب که پس از اتمام یا در حین دوره جنرال</p> <p>۳. فوق تخصص جراحی قلب دوره سرتیری و سرپایی</p> <p>۴. فوق تخصص قلب کودکان آموشی</p> <p>۵. متخصص جراحی عروق اکوکاردیوگرافی گذارنده باشد؛</p> <p>۶. متخصص نوروولوژی ۱۵۰ مورد اکوی مری با امضای مسئول</p>	<p>۱. متخصص قلب و عروق شامل کلیه رشته های فلوشیپ یا جنرال</p> <p>۲. فوق تخصص جراحی قلب در دوره سرتیری و سرپایی</p> <p>۳. فوق تخصص قلب کودکان آموشی</p> <p>۴. فوق تخصص جراحی عروق اکوکاردیوگرافی گذارنده باشد؛</p> <p>۵. متخصص نوروولوژی ۱۵۰ مورد اکوی مری با امضای مسئول</p> <p>۶. متخصص بیهوشی قلب</p>	<p>۹۰۰۷۹۰</p> <p>۹۰۰۷۹۵</p> <p>۹۰۰۷۳۵</p>	<p>اکوکاردیوگرافی از طریق مری در بیماران عادی به همراه تفسیر و گزارش</p> <p>اکوکاردیوگرافی از طریق مری در بیماران مادرزادی به همراه تفسیر و گزارش</p> <p>اکوکاردیوگرافی مری حین پروسیجر دیگر</p>	

<p>یک روز اکوی مری مجدد انجام شود یا با فاصله بسیار نزدیک در روزهای متوالی تکرار شود. بعنوان مثال بیمار در اتاق عمل اکوی مری شده است و شب در ICU چهار اختلال همودینامیک شده و نیاز به اکوی مری دارد.</p>		<p>* بررسی آئورت در بیمارانی که دچار Petipheral arterial disease هستند. * بیماران ایسکمی قلبی که دچار عوارضی مانند اختلال همودینامیک، VSD، MR، پسودوآنوریسم و غیره شده اند. * بررسی قلب در تمام بیمارانی که ill Critically هستند یا در موارد اختلال همودینامیک با علت نامشخص که TTE کافی نبوده باشد. * بیماران با Poor Echo window در اکوی TTE که پیش یینی می شود اطلاعات اکوی مری در تصمیم گیری موثر است. * بیمارانی با مدیاستن باز که نیاز به اکو دارند. * موارد ضروری: در تمام موارد به استثنای مواردی که فرم قفسه سینه یا باز بودن قفسه سینه اجازه اکوی ترانس توراسیک را نمی دهد، قبل از انجام اکوی مری انجام TDI یا TDI ضروری است.</p> <p>اندیکاسیون اکوی مری در اتاق عمل :</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. اکوی مری در تمامی موارد جراحی قلب باز می شود. ۲. در برخی موارد CABG مانند High risk CABG، مواردی که نیاز به device کمکی مانند IABP باشد، موارد همراه با نارسایی میترال، بیماریهای آئورت، اختلالات همودینامیک، بروز عوارض. ۳. در بیماران در اتاق عمل که از پپ OFF نمی شوند. ۴. در جراحیهای پیوند قلب (ممکن است هم برای دهنده و هم گیرنده لازم باشد). ۵. جراحی غیر قلبی در مواردی که بیمار پاتولوژی قلب دارد یا شک به آن وجود دارد و بر روی پیش آگهی بیمار تأثیرگذار است مانند جراحی عروق بزرگ، جراحی ستون فقرات و جراحیهای که احتمال اختلال همودینامیک دارند. <p>اندیکاسیون گایدینگ مداخلات قلبی:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. در تمام مداخلات قلبی – Catheter based غیر کرونری مانند بالون والولوپلاستی، بستن گوشک، بستن VSD، ترانس کاتتر پروسیجرال دریچه‌ای مانند TAVI، پاراوالولر، میترالکلیپ، Valve in value ۲. گایدینگ سپتوستومی ۳. گایدینگ پروسیجرهای الکتروفیزیولوژی پیچیده مانند 3D Map Guided Ablation 	<p>دارا می باشد می تواند اکوی مری بیماریهای مادرزادی ساده شامل ، ASD ، PDA ، VSD و امثال آنها را انجام دهد.</p>		
--	--	---	---	--	--

• تاریخ اعتبار این راهنما از زمان ابلاغ به مدت ۲ سال می باشد و بعد از اتمام مهلت زمانی میباشد ویرایش صورت پذیرد.